

26 SERİ NO'LU KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞİ

Belge türü	Tebliğ
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Tebliğ grubu	KURUMLAR VERGİSİ GENEL TEBLİĞLERİ
Sayı	18370
Tarih	12.04.1984
Sıra no	26

14 Ocak 1984 gün ve 18281 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4/1/1984 tarihli ve 2970 sayılı Kanunla 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa Geçici 10'uncu madde eklenmiştir. Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili olarak Bakanlığımıza yansıyan muhtelif sorunların çözümü amacıyla aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. İstisnadan Yaralanma Şartları:

Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen Geçici 10 uncu madde hükmüne göre; tam mükellefiyete tabi kurumların iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerin 1984 yılında satışından doğan kazançların tamamının, 1985 yılında satışından doğan kazançların ise % 80'inin kurum sermayesine ilave edilmesi şartıyla sermayeye eklenen bu kazançların Kurumlar Vergisinden istisna edilebilmesi için:

a) Gayrimenkul ve menkul kıymet ticareti mahiyetinde olmamak şartıyla yıl içinde alınıp satılanlar dahil, satışı yapılmış iştirak hisseleriyle gayrimenkullerin 1983 veya 1984 hesap dönemine ait bilançolarda yer alması, (örneğin 1984 yılında satın alınan bir fabrikanın bir bölümünün aynı yıl içinde satılmasından doğan kazancın tamamının sermayeye eklenmesi halinde söz konusu kazanç kurumlar vergisinden istisna edilecektir.)

b) Söz konusu iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerin 1984 yılında satılması halinde sağlanan kazancın tamamının 1985 yılında satılması halinde ise sağlanan kazancın % 80'inin satışın yapıldığı yılda sermayeye eklenmesi,

gerekmektedir.

Bu madde gereğince sermayeye eklenen kazançlar 1980 yılı sonuna kadar herhangi bir surette işletmeden çekilir veya işletme tasfiye edilirse, bu kazançlar, kazancın işletmeden çekildiği veya işletmenin tasfiyeye girdiği yılın kazancı sayılarak vergilendirilecektir.

2. Rüçhan Hakkının Satışı:

Pay sahipliği sıfatına bağlı kanuni yeni pay alma hakkının (Rüçhan Hakkının) satışı ile kurumların likit kaynaklarının bağlı değerlere dönüşmemesi amaçlandığından bu devir dolayısıyla elde edilecek kazancın da sermayeye eklenmesi şartıyla istisnadan yararlandırılması maddenin getiriliş amacına uygundur. Rüçhan hakkının kullanılması suretiyle elde edilecek ortaklık paylarının satışı da, rüçhan hakkının devri sonucunu doğuracağından aralarında bir nitelik farkı bulunmaktadır. Bu nedenle, kurumların sermaye artırımına gitmeleri halinde, arttırılan sermayeden yeni pay alma hakkının 1984 veya 1985 yılında satışı dolayısıyla elde edilecek kazancın da satıldığı yılda sermayeye eklenmesi şartıyla kurumlar vergisi istisnasından yararlandırılması gerekmektedir.

3. Gelir ve Kurumlar Vergisi Tevkifatı:

Diğer taraftan, maddenin ikinci fıkrası hükmü ile gayrimenkullerin veya iştirak hisselerinin satışından doğan kazancın sermayeye ilave edilmesinin kar dağıtımı sayılmayacağı ve sermayeye ilave edilen bu kazançların Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre tevkifata tabi tutulmayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu durumda tam mükellefiyete tabi kurumların aktiflerine dahil bulunan iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerin 1984 yılında satışından doğan kazancın tamamı, 1985 yılında satışından doğan kazancın ise % 80'i aktif kıymetlerin satıldığı yılda sermaye eklenme şartıyla Kurumlar Vergisinden müstesna olduğu gibi, ortaklar bakımından da gelir vergisine tabi bir kazanç olarak kabul edilmemiştir.

Ayrıca tam mükellef kurumlarca sermayelerine eklenen söz konusu kazançlardan dar mükellefiyete tabi ortak kurumlara isabet eden kar payları Kurumlar Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi uyarınca da tevkifata tabi bulunmayacaktır. Çünkü geçici 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında "bu kazançların sermayeye ilavesi kar dağıtımı sayılmaz" dendiğine göre ortak dar mükellef kurumların elde ettikleri bir menkul sermaye iradının varlığından söz

edilmeyecektir.

